

KUSH NUK BESON NË ÇUDIRA NUK ËSHTË REALIST

Ky postulat na vjen nga lashtësia greko-romane. Degën për here në lulëzim të ullirit greket e lashte e vinin mbi kokën e fitimtareve në lojërat Olimpikë, dhe mbi kokën e autoreve dhe aktoreve në festat dioniziake. Bleta dhe ulliri e çuditen aq shumë Virgjilin e madh të "Eneides" sa ai u thuri atyre poema e ditrambe. Ndërsa në mesjetën e hershme, kur botën e infektuan ethet e arit, alkimistet, në kërkim të gurit filozofik që do kthejë çdo metal në ar, gërmuan në thellësitë e nënës natyre dhe "për çudi" u bënë zbulues të saj e sa elementeve të reja fizike dhe kimike, që u bënë baze dhe strehe e zbulimeve shkencore, që e bënë më të bukur dhe më të volitshme jetën njerëzore.

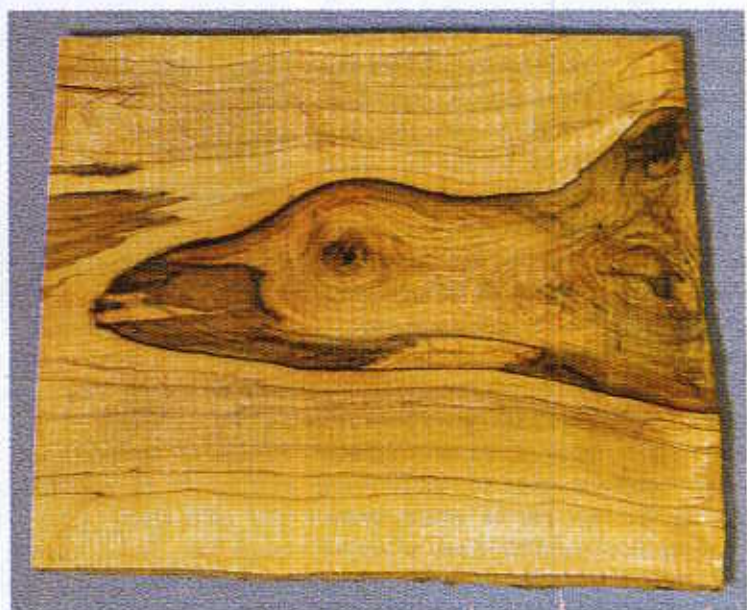
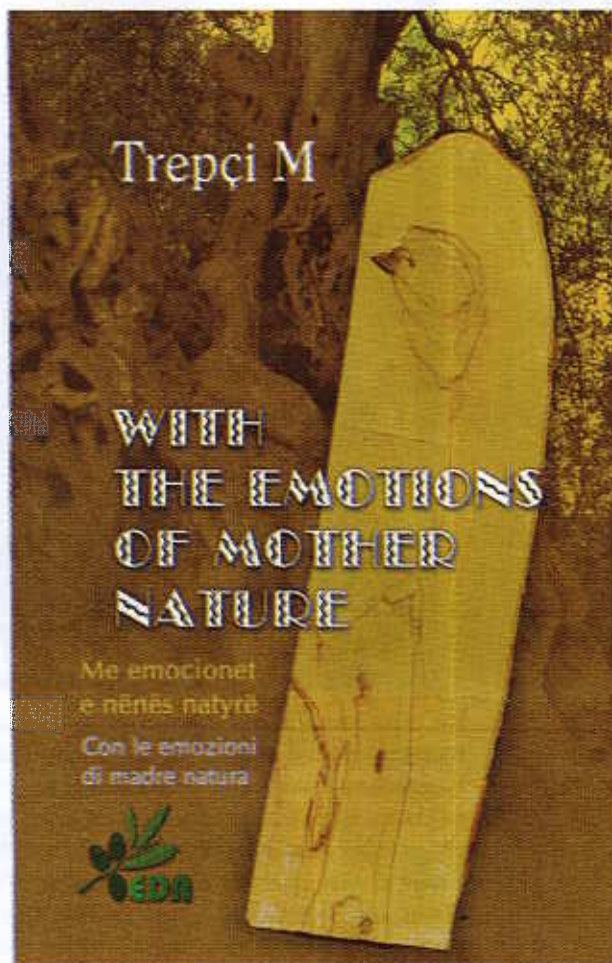
A nuk përben një çudi edhe vete genia jone, specia njerëzore, kur edhe sot na e gërmon trurin pyetja se, nga vijmë dhe a jemi unikal në të stërmadhin Universt?

Mes dhjetëra e mijëra nxënësve dhe studenteve që pata fatin t'u jap mësim gjate profesionit tim si mësues e pedagog, Muhamet Trepçi spikaste si enigmatik, që të shikonte në sy pa folur asnjë fjale, që, "blinte" dhe nuk "shiste" deri në atë pike sa të vinte në prove durimin kur ballafaqohe me te. Sot është inxhinier elektrik, por ka dhe një profesion tjetër, atë të zdrukthuarit, marangozit që ia imponuan, kur mori maturën, fale biografisë "me hije". Ky profesion, u bë një hobi që i hyri thelle në shpirt sa edhe sot e kësaj dite e tërheq fort. E tërheq druri, e sidomos ulliri. Ai, si të thuash, iu fal ullirit, gër-

moi në thellësitë mijëravjeçare të tij, dhe ai, ulliri e shpërbleu, duke i hapur shpirtin mijëravjeçar. Ulliri i shfaqti enigmën e tij "enigmatikut" Muhamet Trepçi. Dhe, duke perifrashuar emrin e ish nxënësit tim, ai, si të thuash beri realitet proverbin e famshëm "... nëse nuk shkon Muha-

meti tek mali, vjen mali tek Muhameti". Dhe, "mali", çudia e nënës së çuditshme natyre i shfaqti Muhametit mrekullinë e ullirit, vetinë fotografuese të tij, vetinë dokumentare të shekujve që ai përjeton. Ne kemi dëgjuar për vetinë e celuloidit të drurit të arrës, që fotografon në trupin e

tij gjallesat që i rrinë pranë, por këtë dhurate hyjnore të ullirit, për të parën here na e zbulon Muhameti. Për të parën here, ndoshta në gjithë botën. Dhe, nuk ke si të mos ndjesh krenari, kur mendon se zbuluesi është një shkodran ... Duke e prere drurin e ullirit, ai zbuloi fotografime në mënyre

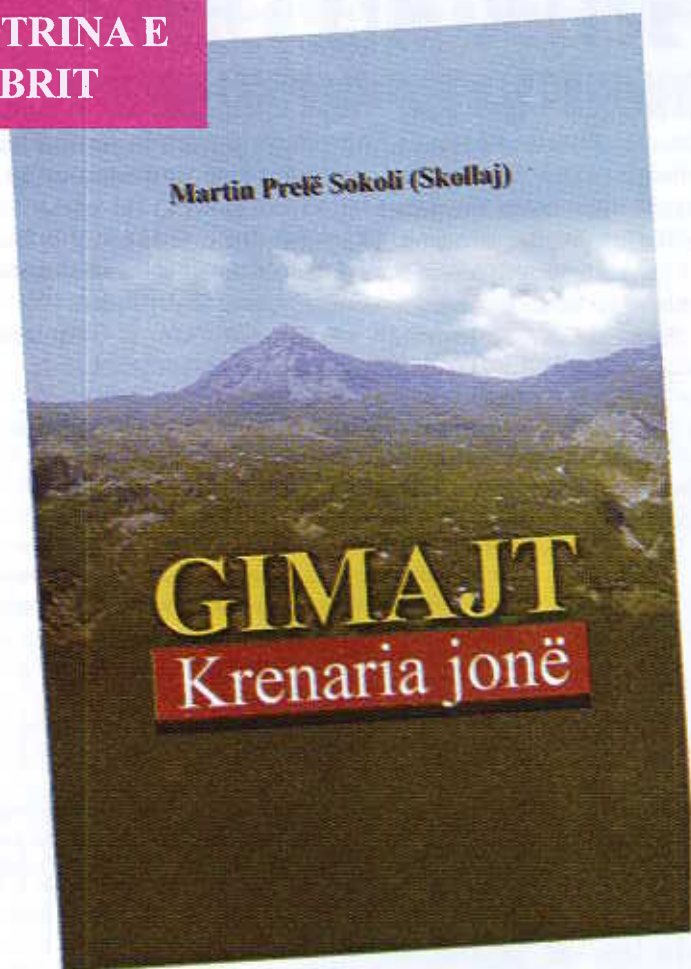
fantastike të zogjve, qenieve njerëzore, gjarpërinjve, siluetave enigmatike ... mbi tridhjetë të tilla. I sheh në shtëpinë e tij si muze dhe çuditësh ... sepse flasin vete ... dhe të bëjnë të besosh, ty, ... realistit, mosbesuesit.

- Unë zgjedh trungjet e ullinjve me vraga dhe me gunga. Ata i pres dhe ata më dhurojnë historinë e tyre. - thotë Muhameti dhe është ndoshta fraza më e gjatë që shqipton gjate takimit me te.

- Vraga ... gunga ... Rrufetë dhe zemërimet e motit. A nuk i provojmë edhe ne, njerëzit gjate rrugëtimit tone drejt vdekjes ... rrugëtim që quhet jete? A nuk shkaktojnë dhimbje dhe brenga ata? Dhimbje dhe brenga që: i ruan përbrenda gjithë jetën! Nuk bën përjashtim as ulliri. Me dhimbje i fotografon dhe i ruan përbrenda jo aq sa vitet e jetës njerëzore, por me shume ... me mijëra të tilla.

- Dhe ja tek kthehem në titullin e këtij shkrimi. Realisti duhet të besojë tek çudirat. Sepse, Muhamet Trepçi, duke të dhuruar një copëz druri ulliri në forme relike, ku është fotografuar një zog prehistorik, një siluete gruaje apo një gjarpër, ty

VITRINA E LIBRIT

Rexhep M. Abazi

FLAKADAN NDËR VITE

Në 100 vjetorin e Pavarësisë

Vatra, 2012

të duket se të ka dhuruar një talisman që duhet ta vesh në qafe për të mos harruar vragat dhe gungat, rrufetë dhe shkrepimat e motit që do provosh në jete, dhe do t'i fotografosh, siç bën blici i aparatit tënd fotografik.

- Ka botuar një libër Muhameti, me titull "Me emocionet e nënës natyre". E ka botuar në tri gjuhë, shqip, anglisht dhe italisht. Për ekspozitat e Muhametit kane hapur dyert muzetë e Romes apo të Budves dhe është shkruar me pavagjerizem për këto ekspozita. Për "çudi", në Shqipëri, as në Shkodër nuk është hapur asnjë e tille! Dhe unë pyes-Perse duhet t'i qëndrojmë atij proverbi bajat se, "Në katundin tënd, nuk bëhesh kurrë pashe"? Mjeshtër FADIL KRAJA

REDAKSIA

Kryeredaktor: Lazër Kodra
Redaktorë: Drita Shyti, Roza Pjetri,
Prelë Milani, Luigj Shyti, Suela Ndoja,
Zef Nika,
Florenc Buxha, Lulash Brigja